



SAĞLIK BAKANINA AÇIK ÇAĞRI: ÇAPA VE CERRAHPAŞA HASTANELERİ ÖNEMLİ ANCAK ONLARIN DEPREM GÜVENLİ OLMASI YETMEZ!

Deprem sırası ve sonrasında depremzedelere sağlık hizmeti sunması gereken sağlık tesislerin bir kısmının yıkılması veya ağır hasar görmesi nedeniyle yaralılara gerekli sağlık hizmet verilememiş, birçok yaralı sağlık araçları ile ya başka kentlere nakledilmiş ya da sahra hastanelerinde ihtiyaçları karşılanmaya çalışılmıştır.

6 Şubat 2023 tarihinde dış merkezi Pazarcık olan 7.8 büyüklüğündeki deprem ile dış merkezi Ekinözü olan 7.5 büyüklüğündeki depremler sonucunda en büyük yıkım Doğu Anadolu Fay Zonu üzerinde yer alan yerleşim birimleri ile zayıf mühendislik özelliklerine sahip zeminler üzerine oturan ve yüksek yer ivmesi değerleriyle karşılaşılan alanlarda meydana gelmiştir. Yaşanan bu depremde, bölgede yer alan bazı kamu veya özel sağlık tesisleri de yıkılmış veya ağır hasar görmüştür.

Deprem sırası ve sonrasında depremzedelere sağlık hizmeti sunması gereken sağlık tesislerin bir kısmının yıkılması veya

ağır hasar görmesi nedeniyle yaralılara gerekli sağlık hizmet verilememiş, birçok yaralı sağlık araçları ile ya başka kentlere nakledilmiş ya da sahra hastanelerinde ihtiyaçları karşılanmaya çalışılmıştır.

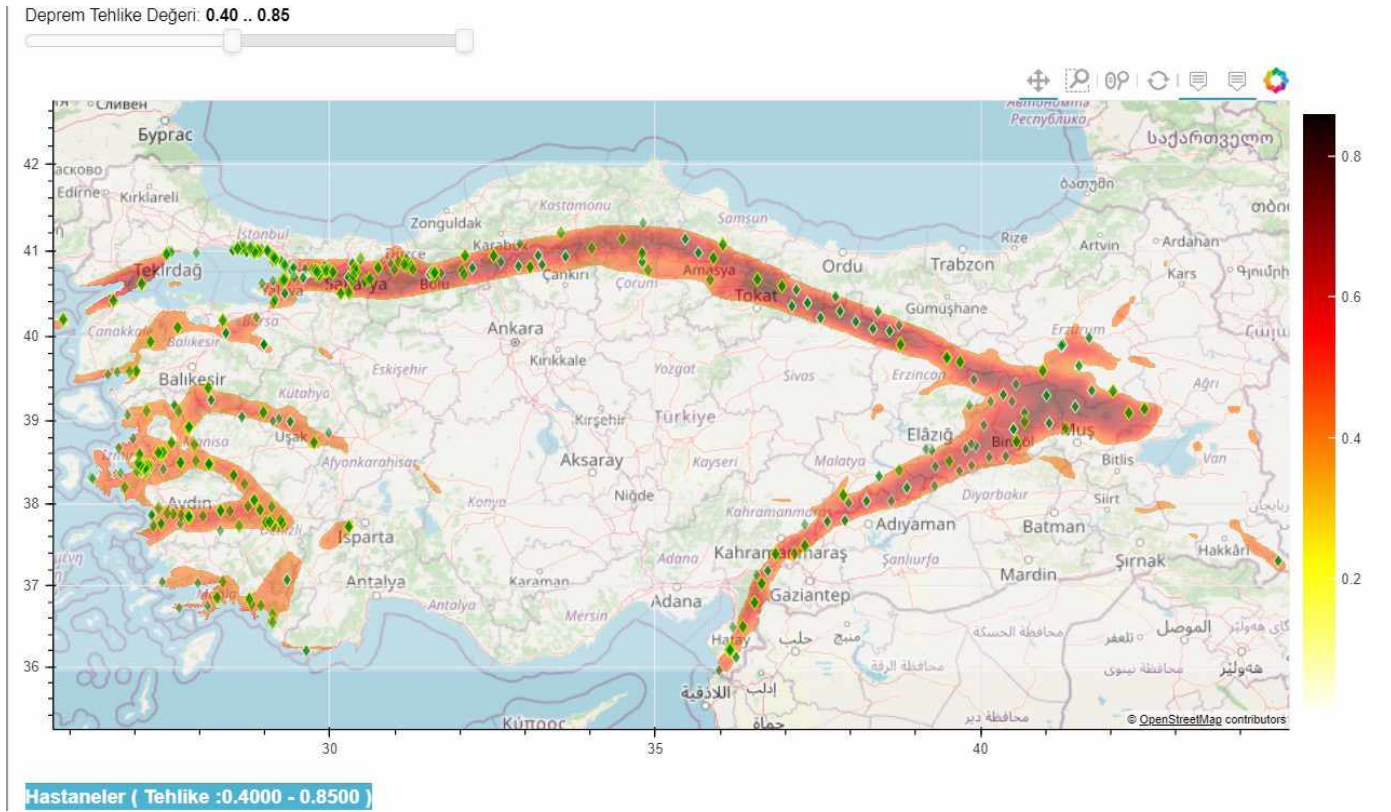
Odamız yaşanan bu acı olayın tekrarlanmaması ve hastanelerimizin başta olmak üzere tüm sağlık tesislerinin deprem sırası ve sonrası servis hizmeti sunabilmesi gerektiği yaklaşımından hareketle, 3 ayrı senaryo ihtimalini göz önüne alınarak sağlık tesislerimizin olası depremler esnasında karşılaşabileceği riskler konusunda bir çalışma yapmıştır. Türkiye Diri Fay Haritası ve AFAD Başkanlığı tarafından yayınlanan-

rak 2019'da yürürlüğe giren Türkiye Deprem Tehlike Haritası ile 2019'dan önce yürürlükte bulunan mevzuat gereğince inşa edilen ve veri tabanımızda bulunan 2420 sağlık tesisi binasının mevcut lokasyonları da temel alınarak Türkiye'nin deprem riski en yüksek alanlarında kalan sağlık tesisleri için analiz yapılmıştır.

1. Senaryo: 0.4 g ve daha yüksek yer ivmesi değeri alma olasılığı bulunan sağlık tesisleri;

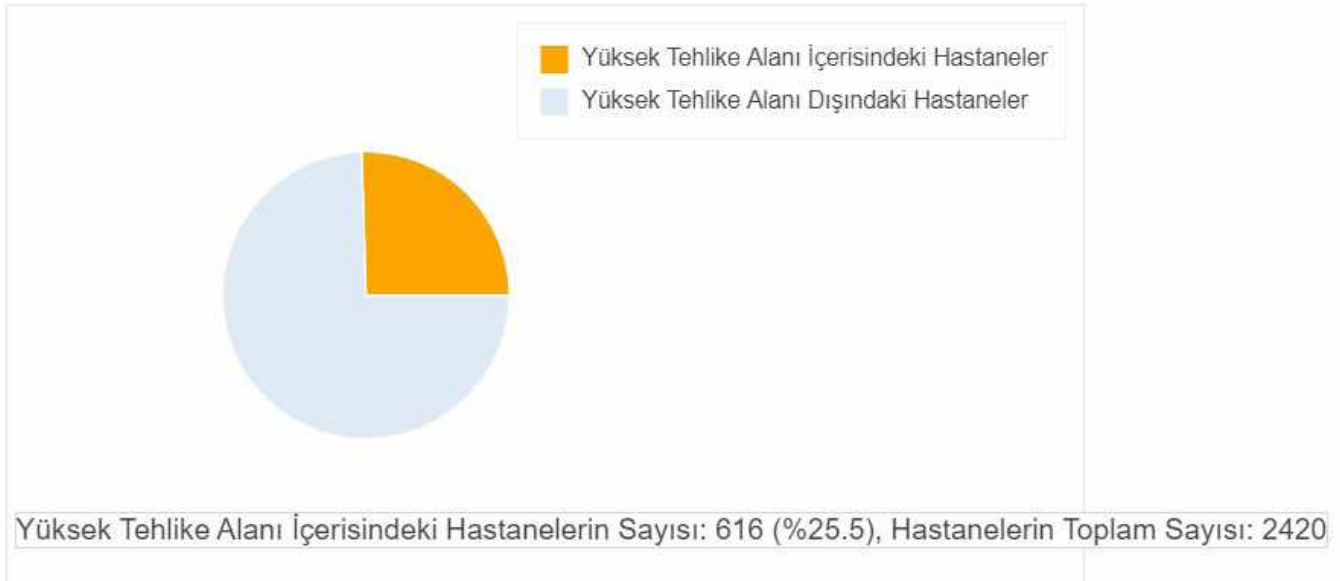
Ülkemizin yürürlükte bulunan Türkiye

Deprem Tehlike Haritası ve binaların yapım yılında inşa edildikleri mevzuat gereği yer ivmesi 0.40g değerleri referans alınarak inşa edilen sağlık tesislerinin lokasyonlarına göre oluşturulan tehlike haritası Şekil 1'de gösterilmektedir. Söz konusu tehlike haritası göz önüne alındığında sağlık tesislerimizin 616 tanesi, yani %25.5'inin 0.4g ve üstü ivme değerleri ile karşılaşma olasılığı bulunan alanlarda kaldığı görülmüştür. Bu sağlık tesislerinin oransal dağılımını gösterir grafik Şekil 2'de, illere göre dağılımını gösterir grafik ise Şekil 3'de verilmektedir.



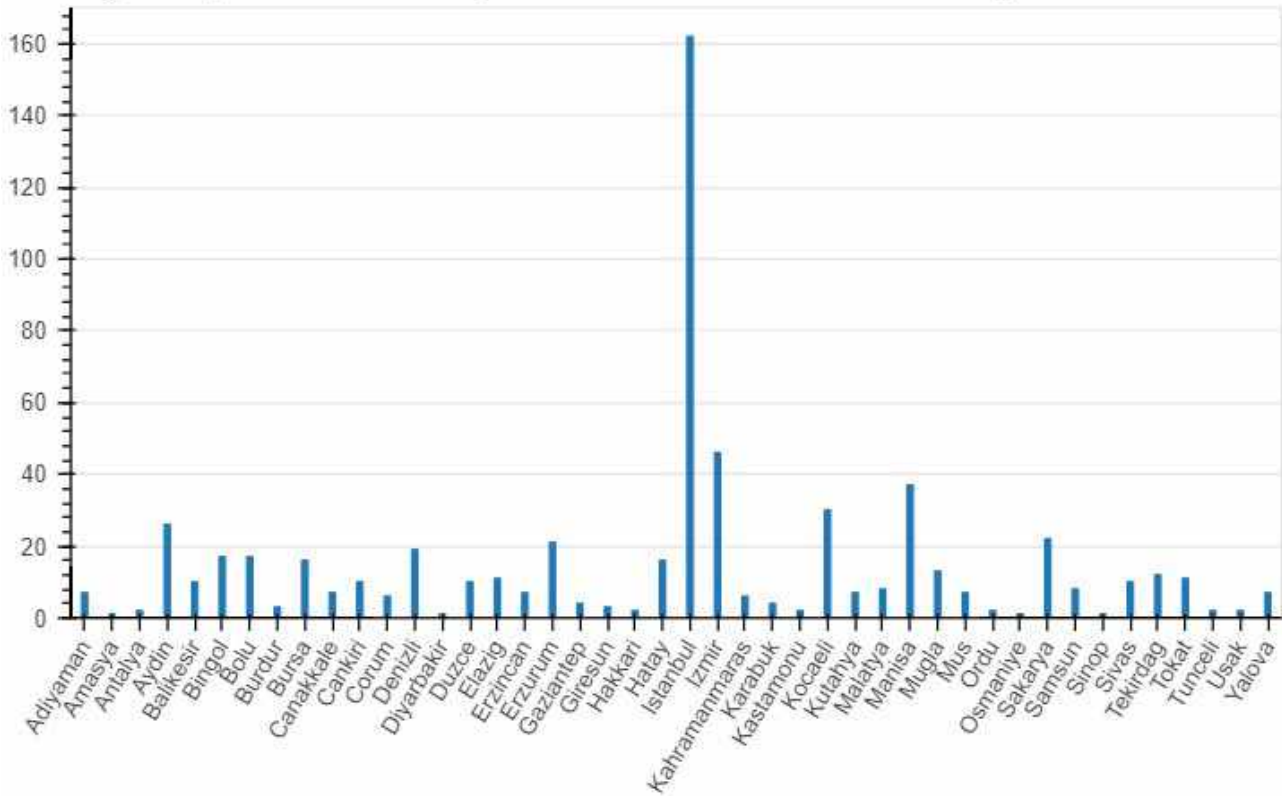
Şekil 1: Türkiye Deprem Tehlike Haritasına göre 0.4g ve üstü yer ivmesi değerleri ile sağlık tesislerinin lokasyonlarını gösterir harita

Türkiye Geneli - Yüksek Deprem Tehlike Alanı İçerisindeki Hastaneler



Şekil 2: 04g ve üstü yer ivmesi değerleriyle karşılaşma olası bulunan alanlarda yer alan sağlık tesislerinin oranını gösterir grafik

Seçilen Deprem Tehlike Alanı İçerisindeki Hastanelerin illere Göre Dağılımı

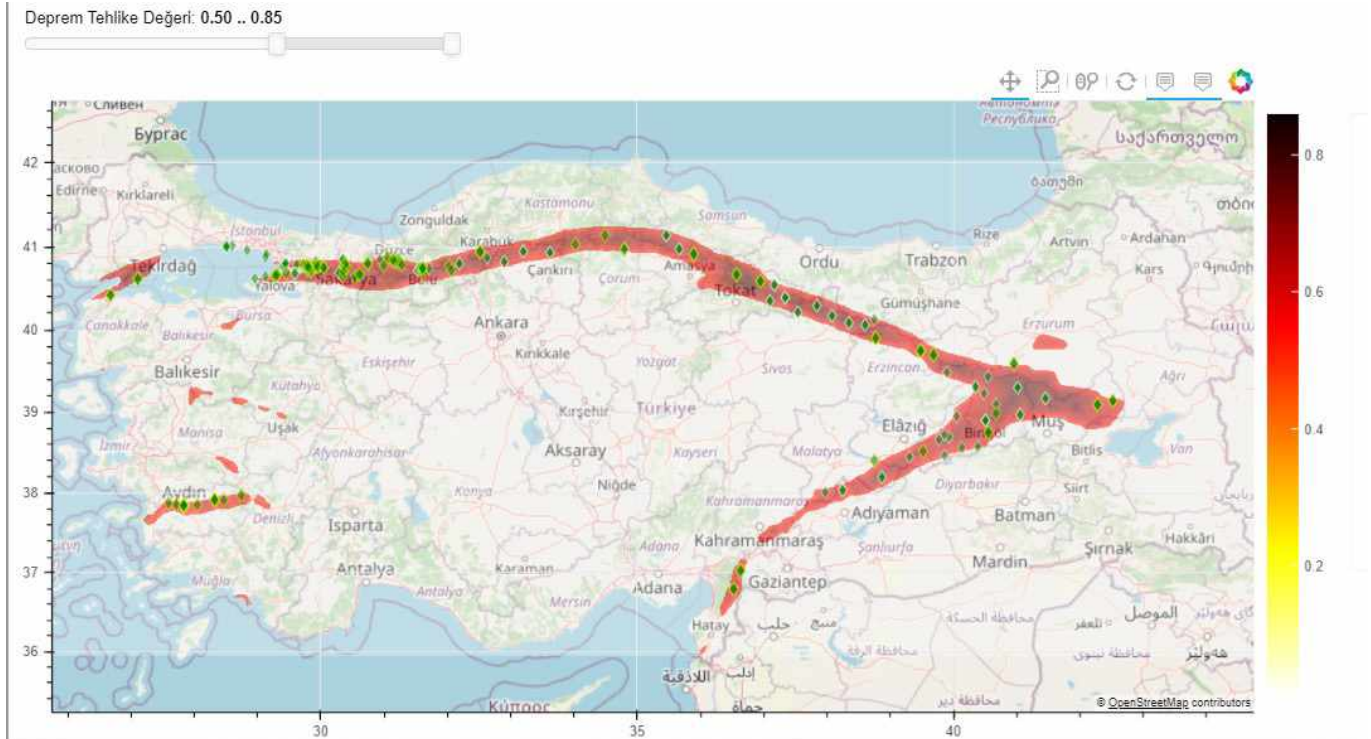


Şekil 3: 04g ve üstü yer ivmesi değerleriyle karşılaşma olası bulunan alanlarda yer alan sağlık tesislerinin illere göre dağılımını gösterir grafik

2. Senaryo: 0.5 g ve daha yüksek yer ivmesi değeri alma olasılığı bulunan sağlık tesisleri;

Türkiye Deprem Tehlike Haritasına göre 0.50g deprem ivme değerleri ile karşılaşma olasılığı bulunan alanlar içinde bulunan sağlık tesislerinin lokasyonları temel alınarak oluşturulan tehlike haritası Şekil 4'de gösterilmektedir. Söz

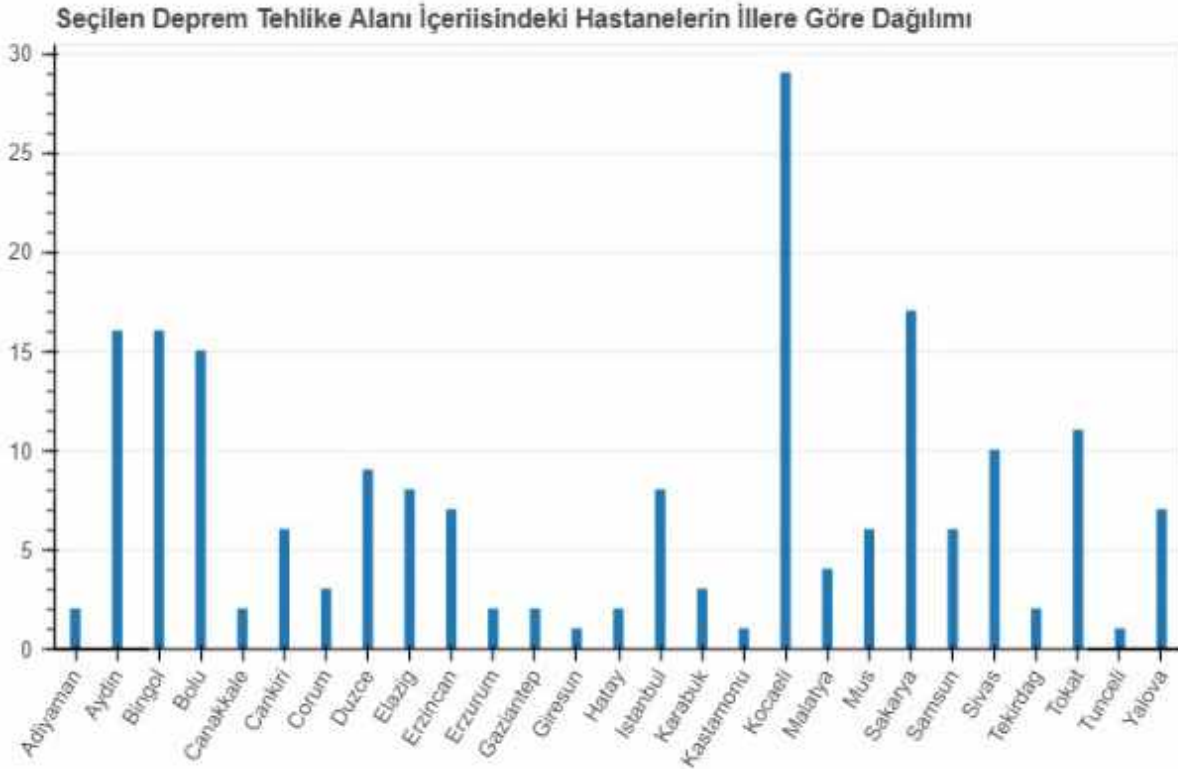
konusu tehlike haritası göz önüne alındığında sağlık tesislerimizin 196 tanesi, yani %8.1'inin 0.5g ve üstü ivme değerleri ile karşılaşma olasılığı bulunan alanlarda kaldığı görülmüştür. Bu sağlık tesislerinin oransal dağılımını gösterir grafik Şekil 5'de, illere göre dağılımını gösterir grafik ise Şekil 6'da verilmektedir.



Şekil 4: Türkiye Deprem Tehlike Haritasına göre 0.5g ve üstü yer ivmesi değerleriyle ile sağlık tesislerinin lokasyonlarını gösterir harita



Şekil 5: 05g ve üstü yer ivmesi değerleriyle karşılaşma olası bulunan alanlarda yer alan sağlık tesislerin oranını gösterir grafik

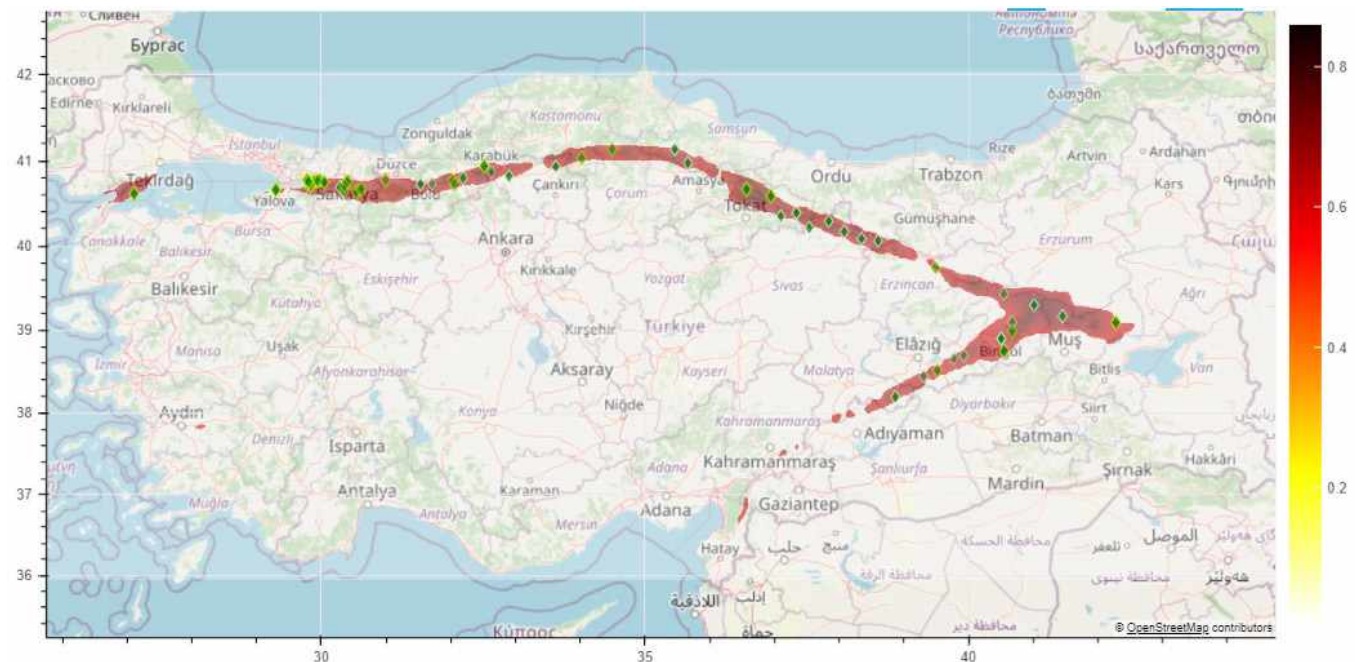


Şekil 6: 0.5g ve üstü yer ivmesi değerleriyle karşılaşma olası bulunan alanlarda yer alan sağlık tesislerinin illere göre dağılımını gösterir grafik

3. Senaryo: 0.6 g ve daha yüksek yer ivmesi değeri alma olasılığı bulunan sağlık tesisleri;

Türkiye Deprem Tehlike Haritasına göre 0.60g ivme değerleri ile karşılaşma olasılığı bulunan alanlar içinde bulunan sağlık tesislerinin lokasyonları temel alınarak oluşturulan risk haritası Şekil 7'de gösterilmektedir. Söz konusu tehlike haritası göz önüne alındığında sağlık tesisle-

rimizin 92 tanesi, yani %3.8'i'nin 0.6g ve üstü yer ivmesi değerleri ile karşılaşma olasılığı bulunan alanlarda kaldığı görülmüştür. Bu sağlık tesislerinin oransal dağılımını gösterir grafik Şekil 8'de, illere göre dağılımını gösterir grafik ise Şekil 9'da ve en fazla yer ivmesi değerleriyle karşılaşma olasılığı bulunan bazı sağlık tesislerinin listesi Şekil 10'da verilmektedir.



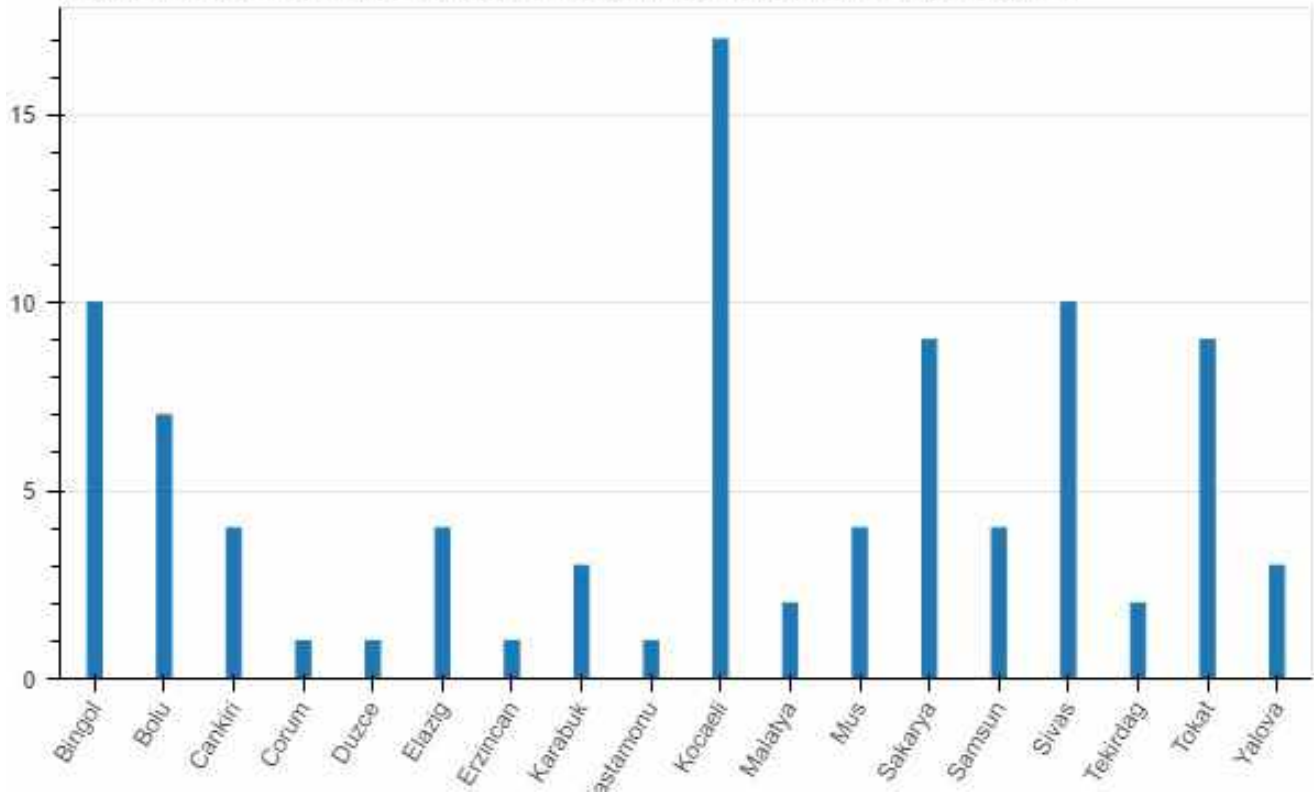
Şekil 7: Türkiye Deprem Tehlike Haritasına göre 0.6g ve üstü yer ivmesi değerleriyle ile sağlık tesislerinin lokasyonlarını gösterir harita

Türkiye Geneli - Yüksek Deprem Tehlike Alanı İçerisindeki Hastaneler



Şekil 8: 06g ve üstü yer ivmesi değerleriyle karşılaşma olası bulunan alanlarda yer alan sağlık tesislerin oranını gösterir grafik

Seçilen Deprem Tehlike Alanı İçerisindeki Hastanelerin İllere Göre Dağılımı



Şekil 9: 06g ve üstü yer ivmesi değerleriyle karşılaşma olası bulunan alanlarda yer alan sağlık tesislerin illere göre dağılımını gösterir grafik

#	ili_ismi	tehlike ▼
556	Bingol-Karlıova İlçe Hastanesi	0.7563
557	Bingol-Karlıova Ash	0.7563
55	Tokat-Erbaa Devlet Hastanesi	0.7149
56	Tokat-Erbaa Ash	0.7149
195	Tokat-Niksar Devlet Hastanesi	0.7021
196	Tokat-Niksar Ash	0.7021
348	Sakarya-Karapürçek 1 Nu.Li Ash	0.7004
93	Bingol-İlçalar Ash	0.6961
197	Mus-Varto Ash	0.6945
554	Mus-Varto Devlet Hastanesi	0.6945
67	Sivas-Gülova İlçe Hastanesi	0.6854
68	Sivas-Gülova 1 Nu.Li Ash	0.6854
166	Sivas-Koyulhisar İlçe Hastanesi	0.6801
168	Sivas-Koyulhisar 1 Nu.Li Ash	0.6801

Şekil 10: En yüksek deprem yer ivmesi değerleriyle ile karşılaşma olasılığı bulunan ve veri tabanında bulunan sağlık tesislerinin listesi

Sonuç olarak; Odamız tarafından sağlık tesislerinin deprem sonrası halka sağlık hizmeti gerektiği anlayışından hareketle, gerek özel sektör, gerekse kamu tarafından inşa edilmiş olan veya gelecekte inşa edilecek olan sağlık tesislerinin deprem sonrası halka servis hizmeti vermesi gerekmektedir. Bu kapsamda Sağlık Bakanlığı'nın öncelik sırasını da dikkate alarak tüm sağlık tesislerini gözden geçirmesi, fay sakinim bandı içinde (50 metrelik sakinim bandı içinde olan sağlık tesisi sayısı 4 adet) olanlar ile zayıf mühendislik özelliklerine sahip, jeolojik sakinim alanlar üzerine inşa edilmiş sağlık tesis binaların yıkılarak daha güvenli alanlara taşınması kararını alması, diğer alanlarda kalan binalar için ise kapsamlı deprem performans analizlerinin yapılarak yeterliliklerini gözden

geçirmesi gerekmektedir. Ayrıca Sağlık Bakanlığı tarafından özel sektör tarafından, sağlık hizmeti sunmak amacıyla kullanacakları binaların sağlık hizmeti vermeye elverişli olup, olmadığına ilişkin yapacakları değerlendirmeler öncesinde, bu binaların deprem performanslarının yeterli olup olmadığına ilişkin değerlendirmeleri içeren raporların AFAD Başkanlığı veya AFAD İl Müdürlüklerince kontrol edilip uygunluk görüşlerini aldıktan sonra işleme almaları gerektiği düşünülmektedir. Yine AFAD Başkanlığı'nın ülkemizdeki yapıların depremler dahil diğer doğa kaynaklı afetlere karşı performanslarını ve bu konuda yapılan çalışmalarını periyodik olarak kamuoyu ile paylaşarak ülkemizin afetler karşısındaki kırılganlığını azaltacak tedbirleri alması gerekmektedir.



Hatay Merkez Akademi Hastanesi Binası



İskenderun Devlet Hastanesi Yoğun Bakım ve Fizik Tedavi Polikliniği Binası